

Dansk græs baner vejen for grønnere økologiske grise

MILJØ: Danske forskere har med succes udskiftet importeret soja med dansk græsprotein i grisens foderblandinger. En gevinst på sigt for både klima, miljø og landbrug, spår forsker og landmænd.

Af Tomas Revsbech

SJÆLLAND: Grisene vil gerne spise foderet, og de vokser lige så hurtigt, som de plejer. Og så smager flæskesteget, som den skal - og i hvert fald ikke af græs.

Et forskehold fra Aarhus Universitet ser ud til at have fået et gennembrud i bestræbelserne på at skabe en mere

bæredygtig produktion af grise.

Gennem flere år har de arbejdet på at udvinde protein fra dansk kløvergræs, som kan erstatte importeret soja i grisenes foderblandinger. Og nu er forskerne nået dertil i projektet SuperGrassPork, at de har kunnet slætte de første grise og smage på kødet.

- Vi har haft en event med blindsmagning, hvor vi testede, om forbrugerne kunne smage forskel på kød fra grise, der har haft græsprotein i foderet, og på grise, der er blevet fodret normalt. Det kunne vi ikke. Flæskestegen smagte fuldstændig som forventet, siger Erik Fog, leder af SuperGrassPork-projektet.

Danske landmænd importerer hvert år flere millioner tons sojaprotein fra Sydamerika og Kina til skade for det lokale miljø og klimaet. Kan sojagen erstattes med

» Vi har haft en event med blindsmagning, hvor vi testede, om forbrugerne kunne smage forskel på kød fra grise, der har haft græsprotein i foderet, og på grise, der er blevet fodret normalt. Det kunne vi ikke.

Erik Fog
Leder

SuperGrassPork-projektet

kløvergræs-protein, har det store perspektiver. Også for dansk landbrug.

Græs er bedre end korn til at holde og opsamle kvælstof, og så binder det CO₂ bedre. Lykkes det at få udviklet en økonomisk bæ-

redygtig produktion, kan landmændene erstatte korn med kløvergræs langs vandløb og fjorde. Og dermed hjælpe dem med en af deres største udfordringer: Udvaskningen af kvælstof til det danske vandmiljø.

- På den måde er der rigtig mange gode perspektiver i projektet. Det næste bliver dog at få en produktion op og stå, som også er bæredygtig rent økonomisk. Vi mangler at udvikle en færdig model for, hvordan det her bliver en god forretning, siger Erik Fog.

Perspektiverne peger i første omgang imod, at der er det økologiske svin, der kan få græsprotein i deres foderblandinger.

- Prisen på økologisk sojaprotein er nok tre gange så høj som prisen på almindelig sojaprotein. Så det vil være der, man i første omgang kan skabe noget, der rent prismæssigt kan kon-

kurrere med soja, vurderer Torben Hansen, formand for planteproducenterne i Landbrug & Fødevarer.

En anden udfordring bliver ifølge Erik Fog og Torben Hansen, der til daglig er planteavlere ved Herfølge, at finde frem til, om restprodukterne fra kløvergræsset kan bruges til andre ting. Eksempelvis kvæg-foder eller i biogas-anlæg.

Først der, kan planteavlerne begynde at skimte en forretning i græskløver, mener Torben Hansen, som dog ser store perspektiver i projektet.

- Kartoffelmel var for år tilbage også et lavværdiprodukt, indtil man fandt ud af at det kunne bruges til stivelse, der i dag sælges til industrien i hele verden. Den udvikling ser vi også på andre områder, og ser vi bare fem til 10 år frem i tiden bliver græsset et rigtig spændende produkt, siger han.

FAKTA

- Danske landmænd importerer hvert år 2-3 tons sojaprotein til svinefoder.
- I SuperGrassPork-projektet vil man udvinde protein af dansk kløvergræs efter følgende proces:
- Græsset høstes.
- Herefter skal saften presses ud af græsset på et lokalt bioraffinaderi. Restproduktet kan bruges til kvæg-foder.
- Græssaften skal herefter gennem en gæringsproces, også kaldet fermentering, med mælkesyrebakterier eller varmebehandling for at frigøre græsproteinet. Herefter skal det centrifugeres og tørres til græsproteinulat, der kan bruges i foderblandinger til grise og høns.
- Resten af saften kan bruges som gødning, enten direkte eller efter en tur i et biogas-anlæg.

Kilde: Seges

Øko-bonde vil gerne være grønnere, men ...

MILJØ: For økologisk svineproducent Randi Vinfeldt er græsprotein et tillokkende alternativ til import af økologisk sojaprotein fra Kina. Men meget afhænger af, om prisen kan blive lav nok.

Af Tomas Revsbech

SJÆLLAND: - Det her kan blive rigtig spændende for os, hvis man kan få noget græsprotein, de er lokalt produceret, op og stå. Det er mere bæredygtigt og klimavenligt, end importeret soja. Som økolog vil vi gerne producere endnu mere bæredygtigt.

Sådan lyder det fra Randi Vinfeldt, økologisk svine-

producent ved en gård ved Ugerløse mellem Sorø og Holbæk.

Som formand for svineudvalget i Økologisk Landsforening har hun fulgt projektet SuperGrassPork på siden med stor interesse de seneste år.

Og hun glæder sig over de foreløbige resultater, som viser, at grisene gerne vil spise foderblandinger med græsprotein i stedet for sojaprotein, de vokser lige så hurtigt, som de plejer, og så smager kødet ikke af græs.

Det helt store springende punkt for om projektet bliver en succes eller ej er dog, om man kan få en økonomisk bæredygtig produktion af græsprotein op og stå. For planteavlere skal på den ene side kunne tjene lidt på at producere kløvergræs, og samtidig skal det være til at betale for svineproducenterne.

- Soja er dyrt. Det er en af de dyreste foderkilder, vi har. Men samtidig er der masser af protein og den helt

rigtige sammensætning af aminosyrer i soja. Indtil nu

har vi manglet noget, der reelt har kunnet erstatte det,

siger Randi Vinfeldt. Eksempelvis har det tidli-

Randi Vinfeldt er tidligere nomineret som Årets Økolog. Billedet her stammer fra en tidligere lejlighed, hvor Vinfeldt åbnede staldøren op for offentligheden i forbindelse med Økologisk Landsforenings Sofa-ri. Foto: Peter Andersen.

gere vist sig, at protein fra danskproducerede hestebønner ikke havde den rette kombination af aminosyrer. Og så har det ikke kunne svare sig at putte det i stedet for sojagen:

- Det er de små marginaler, der tæller for en landmand, når det hele skal løbe rundt økonomisk. Så der skal arbejdes og udvikles videre på udvindingen af græsprotein. Vi skal ned i et prisleje, hvor det ikke bliver dyrere end soja. Ellers har vi simpelthen ikke råd til at skifte over, hvor end vi gerne vil, siger Randi Vinfeldt, der dog er optimist:

- Jeg tror virkelig, der er store muligheder i det her. Og jeg tror også, at det videre arbejde og udvikling vil betyde, at græsproteinet vil komme ned i en pris, hvor det kan betale sig for os at skifte over. I første omgang for os økologer. Og på sigt, når prisen kommer endnu længere ned, måske også for de konventionelle landbrug, siger hun.

FSC
www.fsc.org

MIX

Papir fra ansvarlige kilder

FSC® C028215

MEST LÆSTE PÅ

Kvinde brød forlovelse - så brød helvedeløs

SLAGELSE: Et særdeles groft overfald med knive og baseballbat i Byskov Allé sidste år i juni beroede på ærekrænkelser. Nu er der rejst tiltage mod syv personer.

Slut med kaffe og smøger på tank

VORDINGBORG: Indkøbsmuligheden slutter snart, når tankstationen på Karrebækvej 26 skifter navn fra Circle K til INGO. Dermed fortsætter tendensen med ubemandede tankstationer.

SJÆLLANDSREDAKTIONEN

Mail: sj@sn.dk

Tine Fasmer, tlf. 8842 0333

Tomas Revsbech, tlf. 8842 0362

Anders Spanggaard, tlf. 8842 0334

Lars Jørgensen, tlf. 8842 0308